

Eestikeelse Ida-kirjanduse ülevaade 2024–2026

Ida klassika tõlked

Tsonkhapa. Virgumistee astmete suur traktaat. Esimene osa. Tiibeti keelest tõlkinud Kadri Raudsepp. Tallinn: Pilgrim, 2025, 384 lk.

Tegemist on Tiibeti budismi ühe tuntuima õpetlase Tsonkhapa (1357–1419) suurteose esimene osa esmatõlkega eesti keelde. Tõlkija sõnutsi on see üks kuulsamaid Tiibetis avaldatud teoseid budistlikust mõttest ja praktikast ning ühtlasi Tsonghapa tuntuim kommentaar, millest sai geluki koolkonna alusteos. „See raamat on Buddha õpetuse käsiraamat, mis annab praktilised juhised neile, kellel on tahtmist oma egokeskset oleskelu ning tegude põhjuse ja tagajärje eksimatut toimimist läbi näha ning asuda tõelisele meele avardamise teele, mille aluseks on kõikehõlmava hoolimise ja kõige avalduva püsitu olemuse mäng.“ Tõlkija Kadri Raudsepp on kirjutanud tõlkele mahuka sissejuhatuse ka põhjalikud kommentaarid.

Suur teadlikkuse rajamise sutta (Mahāsatipaṭṭhānasuttaṃ). Tõlkinud Auväärne Thitaṇṇā (Andrus Kahn). Aegna: Eesti Theeravaada Sangha Klooster: *Buddhavacana* tõlkeprojekt, 2025 (2569), 236 lk.

Budismi klassikalise teose, paali kaanoni „Pikkade õpetussõnade“ (*Dīghanikāya*) kogumikku kuuluva *Satipaṭṭhānasutta* uus eestikeelne tõlge koos rikkalike kommentaaride ja seletuste ning paalikeelse algtekstiga.

Kreeka kardina varjust. Neli Vana-India näitemängu. Koostanud, sanskriti keelest ja erinevatest praakrititest tõlkinud Martti Kalda. Sari „Hieronymus“. Tartu: Ilmamaa, 2025, 896 lk.

Esmakordselt eestikeelse kirjasõna ajaloos saavad maakeeles kättesaadavaks neli Vana-India varakeskaegset näitemängu. Väikeantoloogia “Kreeka kardina varjust” tõlked on tehtud sanskriti keelest ja selle kõrval käibel olnud erinevatest vanaindia kõnekeele murretest ehk praakrititest. Bhāsa (3.–6. saj) “Räistatud reis” (*Ūrubhaṅga*) on sõjavastane ja eepilisel ainesel põhinev lühinäidend ning Śūdraka (4.–6. saj) “Savivankrike” (*Mṛcchakaṭika*) ühiskonnakriitiline ja veidi jantlik kriminaaldraama.

Višākhadatta (4.–9. saj) intriiginäidend “Rākṣasa pitsat” (*Mudrārākṣasa*) kajastab ajaloolisi sündmusi. Kogumikku kuulub ka Vana-India tuntuima kirjaniku Kālidāsa (4.–5. saj.) maailmakuulus armulugu, dramaatiline ja täiuslik “Leidlaps Śakuntalā” (*Abhijñānaśakuntala*). Tõlkija Martti Kalda on kirjutanud ka mahuka saatesõna ja kommentaarid.

Puhtuse Vennad. Loomade kaebus inimese vastu džinnide kuninga ees. Sari „Hieronymus”. Araabia keelest tõlkinud Kalle Kasemaa. Tartu: Ilmamaa, 2026, 240 lk.

10. sajandil Bagdadi ja Basra Lõuna-Iraagi teaduse- ja kultuurikeskustesse koondunud teadlaste ja filosoofide hulgast esile kerkinud Puhtuse Vendade eesmärgiks oli puhastada võimekate inimeste hinged maise olemise hämust Nende 51 traktaadist koosnevat, ainevaldkondade kaupa neljaks osaks jaotatud entsüklopeedilist teost, kuhu kuulub ka mütoloogiline jutustus “Loomade kaebus...”, võiks seostada mitte ainult gnostiliste suundumustega, vaid ka islami müstika, sufismiga. Suurteose koostajad ja kirjutajad on lähtunud põhimõttest otsida teadmisi kõikjalt. Järelsõna on raamatule kirjutanud tõlkija Kalle Kasemaa.

Iiobi testament ja Aabrahami testament. Heebrea ja kreeka keelest tõlkinud Ergo Naab. Sari „Piibel kontekstis“. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 2026, 164 lk.

Sarja kolmas köide pakub esmakordselt eesti keeles sissevaadet pseudepigraafse testamendikirjanduse maailma. Need hellenistlikust juutlusest pärit kirjutised pakuvad värvikaid ja ootamatuid vaatenurki tuntud lugudele: Iiobi lugu saab uue mõõtme ning esiisa Aabraham ilmub lugeja ette inimlikus, kohati isegi koomilises valguses. Kommenteeritud tõlkeväljaanne täidab lõnga meie usundiloolises kirjavaras, heites valgust kristluse ja judaismi ühistele juurtele.

Algupärane ja tõlgitud teaduskirjandus

Eesti Akadeemilise Orientaalseltsi aastaraamat Idakiri 2023/2024. Peatoimetaja Tarmo Kulmar, tegevtoimetajad Indrek Ude, Andreas Johandi ja Märt Läänemets. Tartu: Eesti Akadeemiline Orientaalselts, 2025, 200 lk.

Idakirja kauaaegse tegevtoimetaja Indrek Ude (1961–2024) mälestusele pühendatud topeelnumber sisaldab üheksa algupärast artiklit (autorid Märt Läänemets ja Alevtina Solovyeva, Ott Kurs, Peeter Espak, Helen Geršman, Alice Volkonski, Tarmo Kulmar, Henn Käärik, Vladimir Sazonov ja Sirje Kupp-Sazonov, Üllar Peterson), Iraani kirjaniku Sadeq Hedayati novelli „Karaji Don Juan“ kommenteeritud tõlke (tõlkija Üllar Peterson), juubelikirjutisi (Märt Tānava, Ott Kurs) ja järelhüüdeid (Arvo Valton, Indrek Ude, Manfred Dietrich, Ott Ojaperv) ning aastatel 2023–2024 ilmunud eestikeelse Ida-kirjanduse ülevaate. Vt lähemalt sisu: <https://www.eao.ee/ilmunud-on-idakiri-2023-2024/>.

Tarmo Toom. Varakristlik teoloogia. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 2026, 269 lk.

See raamat on esimene põhjalik eestikeelne ülevaade varakristlikust teoloogiast ehk patristikast, nii idamaistest kui ka läänemaistest vooludest, ja on mõeldud kõigile, kes soovivad saada aimu kristliku teoloogia sünnist ja esialgsest kujunemisest.

Elo Süld, Helen Haas, Helen Geršman, Dana Karjatse, Kristina Saad, Heidi Maiberg, Oksana Belova-Dalton, Mare Ainsaar, Ege Lepa, Merilin Kiviorg, Olga Schihalejev, Ringo Ringvee. Islam, islamid ja Eesti. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 2025. 352 lk.

Eesti autorite koostatud kogumik islamist tänapäeval rõhuasetusega islami ja Eesti suhetele. 13 artiklis-peatükis käsitletakse selliseid teemasid nagu islami mitmekesisus, islam ja riik, islam koolihariduses, islam ja terrorism, islamikogukonna usuelu Eestis, eestimaalaste suhtumine islamisse jt. Toome tutvustuseks ära suursaadik Ingrid Ameri kokkuvõtte: „Islamist räägitakse sageli kui monoliitsest muutumatust nähtusest, kuid tegelikkuses esineb islamis erinevaid tõlgendusi ja praktiseerimisviise, mis tulenevad ajaloost, kultuurist ja indiviidist endast. Kogumik „Islam, islamid ja Eesti“ toob lugejani islamimaailma sisemise mitmekesisuse, vaadates tavapäraselt kajastust leidvatest teemadest kaugemale. Teos on mõeldud nii neile, kes otsivad teaduslikult põhjendatud analüüsi, kui ka neile, kes soovivad islami kultuurilist ja ühiskondlikku mitmekesisust lähemalt tundma õppida. Nii nagu läänemaailm on suurte erinevustega, ei ole ka Araabia maailmas kaht sarnast riiki – islamil on palju erinevaid nägusid. Raamat on heaks abivahendiks järjest enamate Eesti ja islamimaailma kokkupuutepunktide mõtestamisel.“

Bernt U. Schipper. Iisraeli ajalugu vanaajal. Saksa keelest tõlkinud Urmas Nõmmik. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 2025, 143 lk.

Peaaegu mitte üheski teises Vana Testamendi uurimise valdkonnas pole viimase viie-kümne aastaga toimunud nii otsustavaid muutusi kui Iisraeli ajaloo uurimises. Klassikalisi väiteid Iisraeli alguse kohta 2. aastatuhande lõpus eKr, kuningate aja, Babülوني eksiili või Pärsia aja kohta ei saa enam tõestada. Bernd U. Schipper jutustab arheoloogiliste ja teise piibliväliste allikate põhjal Iisraeli ajaloo vanaajal uuesti.

Eric J. Sharpe. Võrdlev usundilugu: ajalooline käsitus. Sari „Avatud Eesti raamat“. Inglise keelest tõlkinud Olavi Teppan. Toimetanud ja järelsõna kirjutanud Indrek Peedu. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 2025, 578 lk.

Tegemist on ühe tuntuma ja hinnatuma võrdleva usundiloo ajaloo käsitlusega. Haarates kogu usundiloolise uurimistevõtte valdkonda, mõtestab Sharpe lahti kõik märkimisväärsamad koolkonnad ja suunad, mis võrdlevas usundiloos 19. sajandi keskpaigast kuni 1980. aastateni tooni andsid. Põhjalikus järelsõnas pakub Indrek Peedu ülevaate ka sellest, millised on olnud peamised suundumused kümnenditel pärast Sharpe'i raamatu ilmumist.

Algupärane ja tõlgitud aimekirjandus ning publitsistika

Arne Hiob. Hindu teekond kristluseni. Sari „Usurändurina maailma teedel“ (1). Tallinn: MTÜ Allika, 2025, 86 lk.

Arne Hiob. Budism lähedalt ja kaugelt. Sari „Usurändurina maailma teedel“ (2). Tallinn: MTÜ Allika, 2025, 94 lk.

Arne Hiob. Islam edaspidi vaates. Sari „Usurändurina maailma teedel“ (3). Tallinn: MTÜ Allika, 2025, 86 lk.

Arne Hiob. Juutlus ja juudikristlus. Sari „Usurändurina maailma teedel“ (4). Tallinn: MTÜ Allika, 2025, 96 lk.

Arne Hiob. Kristlus maailma ajaloos. Sari „Usurändurina maailma teedel“ (5). Tallinn: MTÜ Allika, 2025, 88 lk.

Arne Hiob. Religioonilugu läbi usundite ja maailmapiltide. Sari „Usurändurina maailma teedel“ (6). Tallinn: MTÜ Allika, 2025, 94 lk.

Simon Sebag Montefiore. Jeruusalemm. Biograafia. Lähis-Ida ajalugu. Inglise keelest tõlkinud Aldo Randmaa. Tallinn: Varrak, 2025, 864 lk.

Andrés Reséndez. Vaikse ookeani vallutamine. Tundmatu meresõitja ja suurte avastuste ajajärgu viimane suur avastusretk. Inglise keelest tõlkinud Tõnis Värnik. Tallinn: Varrak, 2025, 280 lk.

Kjabdže Kalu Rinpotše. Buddha õpetused, järgides Tiibeti traditsiooni. Inglise keelest tõlkinud Innar Kukk. Tallinn: Inarisushi OÜ, 2025, 274 lk.

Catherine Nixey. Jeesus Kristus ja teised Jumala pojad. Inglise keelest tõlkinud Ivika Arumäe. Tallinn: Argo, 2025, 352 lk.

Jeesuse sünni- ja eluloost leidub mitmeid versioone. Oli näiteks Jeesus, kel oli kaksikvend ja kes rändas Indiasse. Üks eriti hirmuäratav Jeesus ütles põlgusega lahti oma vanematest ja tappis kõik, kes julgesid talle vastu astuda. Neljandast sajandist peale hakkas kristluse peavooluks saanud suund teiste versioonide järgi süstemaatiliselt kustutama, kuulutas nende õpetused apokrüüfilisteks ja järgijad ketseriteks.

Michael Sheridan. Punane keiser: Xi Jinping ja tema uus Hiina. Inglise keelest tõlkinud Kaido Kangur. Sisutoimetaja Urmas Hõbepappel. Tallinn: Helios, 2025, 328 lk.

„Punane keiser“ esitab silmi avava portree Xi Jinpingist, kes on 1,4 miljardi elaniku ja maailma suuruselt teise majandusega Hiina president. Ta juhib tohutuid relvajõude ja tugevat tehnoloogiaprogrammi, mille eesmärk on maailmas domineerida. Tema varjamatu ambitsioon on asuda USA asemele ja muuta maailmakorda.

Kommunistliku Hiina ühe valitseva perekonna „printsina“ sündinud Xi elu on olnud dramaatiline. Ta saadeti noorena kultuurirevolutsiooni ajal maapiirkonda pagendusse, kuid ta võitles maapaost pääsenuna endale salakavaluse abil privileegid tagasi. Teel tippu pole ta heitunud mõrvadest, pandeemiast, võimuvõitlusest ega poliitilistest puhastustest.

Raamat juhatab lugeja 1950. aastate vaesest, isoleeritud Hiinast tänapäevase ülivõimsa majandus- ja sõjandusjõuni. „Punases keisris“ paljastatakse, kuidas Hiina eliit kasvas Xist diktaatori. Mehe, kes on teinud endast Mao uue versiooni ja kes ei kavatse võimust loobuda.

Raamatu autor, teenekas Hiina korrespondent Michael Sheridan, on saanud juurdepääsu materjalile, mis on ekspertidel varem jäänud märkamata. Sealhulgas on avalikuse eest varem varjatud dokumente, luureallikate infot ja ka Xi perekonnasõprade lugusid.

Mika Hentunen, Kristiina Helenius. Hiina maailm. Tuleviku üliriik ja selle eesmärgid. Soome keelest tõlkinud Jane Laumets. Tallinn: Postimehe kirjastus, 2025, 236 lk.

Mika Hentuneni ja Kristiina Heleniuse kahasse kirjutatud raamat pakub ainulaadse ülevaate Hiina ambitsioonidest, kirjeldades seda nii seestpoolt kui ka Lääne silme läbi. Pekingis ja Washingtonis koostatud analüüs viib lugeja globaalse mõjuvõimu pärast peetavasse võitlusesse, paljastades Hiina jõulist poliitikat ja Lääne reaktsiooni ajendavaid jõude. Kuidas reageerivad Ameerika Ühendriigid Hiina tõusule? Milline on tehnoloogiaettevõtete roll võimuvõitluses? Ja milline osa on Euroopal ja Soome lahe ümbrusel? Vahendid muutuvad, aga Hiina eesmärgid jäävad. Märt Läänemets: „Hentuneni ja Heleniuse Hiina-raamat ei anna vastuseid kõigile küsimustele, kuid kirjeldab hästi praegust pingelist olukorda. Põhjanaanbriitest autorid annavad tõetruu pildi kahe suurriigi mõõduvõtmisest ja mida see meile tähendab. Ka Soomet ja Eestit ei ole välja jäetud.“

Robert Spalding. Reegliteta sõda. Hiina tee maailmavalitsemisele. Inglise keelest tõlkinud Lauri Vahtre. Tallinn: Postimehe kirjastus, 2025, 179 lk.

Raamat annab põhjaliku ülevaate Hiina kommunistliku juhtkonna arusaamadest tänapäevase sõja kohta ja vastavate arusaamade rakendamisest. See sõda on peaaegu märkamatu, toimub kõigis eluvaldkondades ja sageli mittemilitaarsete vahenditega, veretult, kuid on sellegipoolest sõda, mida Hiina peab Ameerika Ühendriikidega juhtpositsiooni nimel maailmas. Spaldingi raamat põhineb Hiina kolonelide Qiao Liangi ja Wang Xiangsui 1999. aastal ilmunud raamatul „Piiranguteta sõda“. Ta refereerib selle olulisemaid lõike, seletab need lahti ja näitab, kuidas Hiina Kommunistlik Partei on selle ideid rakendanud. Sellega piirdumata selgitab Spalding, kuidas Ameerika Ühendriigid koostöös ülejäänud demokraatliku maailmaga saaksid Hiina mõjuvõimu hiilivat levikut takistada.

Tõlgitud ilukirjandus

Šmuel Josef Agnon. Elupäevade poolel teel ja teisi jutustusi. Sari „Hieronymus”. Heebrea keelest tõlkinud Kalle Kasemaa, Uku Masing, Anu Põldsam. Tartu: Ilmamaa, 2024, 456 lk.

Kogumik sisaldab kuus Iisraeli kirjaniku, 1966. aasta Nobeli kirjandusauhinna laureaadi, Šmuel Josef Agnoni (1888–1970) jutustust, neist üks Anu Põldsami, üks Uku Masingu ning neli Kalle Kasemaa tõlkes, kes on kirjutanud raamatule ka saatesõna. Raamatus on ka Agnoni kõne, mille ta pidas Nobeli auhinna kätteandmisel Stockholmis 1966. aastal.

David Šahar. Reis Kaldeamaa Uri. Heebrea keelest tõlkinud Kalle Kasemaa. Eesti Raamat, 2025, 224 lk.

Romaanitsükli “Purunenud anumate palee” teine raamat viib lugeja teise maailmasõja eelsesse Jeruusalemma. Omavahel seotud lugude ja episoodide kaudu saame tutvuda selle iidse linna tänavate väikese sasipuntra mitmekesiste ja värvikate elanikega. Gabriel Jonathan Luria, 16. sajandi müstiku ja vabamõttele järeltulija kõrval leiame tegelaste seast Israel Šošani, vaigse noore raamatukoguhoidja, kes unistab reisimisest Kaldea Uri Aabrahami jälgedes ja kes kannatab piinade käes, mida põhjustab talle vastuseta armastus uhke, kõrgeast Orita Gutkini vastu; koomiliselt kohmaka Hajm Pika Elu, kes satub kogemata tantsukooli juhiks; ning hulga armastajaid ja pettureid, kaupmehi ja õpetlasi – olgu nad siis juudid, kristlased või araablased.

David Šahari loomingut on sageli võrreldud Marcel Proustiga, kuna tema teosed tuginevad tugevalt mälestustele ja mineviku meenutustele. Kalle Kasemaa tõlge toob need rikkalikud kirjeldused ja sügavalt humanse stiili heebrea keelest eesti keelde, pakkudes lugejale nauditavat ja sügavat lugemiselamust.

Can Xue. Viie vürtsi tänav. Sari „Punane raamat“. Inglise keelest tõlkinud Krista Eek. Tallinn: Tänapäev, 2025. 440 lk.

Üheks tänapäeva silmapaistvamaks Hiina kirjanikuks peetav autor on oma avan-gardse stiiliga murdnud traditsioonilise realismi piire. Tema teosed, sealhulgas “Viie Vürtsi tänav”, on tõlgitud paljudesse keeltesse ja pälvinud ülemaailmset tunnustust. Kui soovid sukelduda maailma, kus iga lehekülj pakub uusi avastusi ja peegeldab inimhinge sügavusi, siis on see raamat just sulle.

Han Kang. Taimetoitlane. Korea keelest tõlkinud Anni Arukask. Loomingu Raamatukogu nr 7–9/2025. Tallinn: Kirjastus Kultuurileht, 2025, 136 lk.

Han Kang pälvis 2024. aastal Nobeli kirjandusauhinna. „Taimetoitlane“ on esimene koreakeelne raamat, mis võitis rahvusvahelise Bookeri auhinna ja valiti 2024. aastal New York Timesi XXI sajandi saja parima raamatu hulka.

Sahabattin Ali. Kasukaga madonna. Türgi keelest tõlkinud Kai-Mai Aja. Loomingu Raamatukogu nr 21–23 /2025. Tallinn: Kirjastus Kultuurileht, 2025. 152 lk.

Traagilise saatusega türgi luuletaja, prosaisti, satiiriku ja ajakirjaniku Sabahattin Ali (1907–1948) Teise maailmasõja alguses sõjaväeteenistuse ajal kirjutatud romaan „Kasukaga madonna“ on just viimastel aastakümnetel tõusnud türgi kõige loetumaks raamatuks.

Haruki Murakami. Linn ja tema muutlikud müürid. Jaapani keelest tõlkinud Maret Nukke. Tallinn: Varrak, 2025. 456 lk.

Eesti lugejale juba hästi tuntud Jaapani tänapäeva ühe tuntuima autori Haruki Murakami 1923. aastal ilmunud romaan viib lugeja maagilisse maailma, kus reaalsus ja fantaasia põimuvad. Lugu algab keskkoolipoisist, kes kohtub salapärase tüdrukuga. Tüdruk paljastab, et on iseenda vari, samas kui tema tõeline mina elab linnas, mida ümbritseb müstiline müür. See linn on eriline – seal puuduvad inimestel varjud ning elavad ükskõik. Ühel päeval tüdruk kaob jäljetult, jättes poisi segadusse ja otsingutele. Murakami meisterlik jutustamisoskus viib lugeja maailma, kus reaalsuse ja fantaasia piirid hägustuvad, pakkudes unustamatut lugemiselamust.

Tanizaki Jun'ichirō. Arutu armastus. Sari „Hieronymus“. Jaapani keelest tõlkinud Margit Juurikas. Tallinn: Eesti Raamat, 2025, 240 lk.

Jaapani kirjaniku Tanizaki Jun'ichirō (1886–1965) skandaalne romaan „Arutu armastus“ (*Chijin no ai*, 1924–1925) uurib lääne ja ida kultuuride kokkupõrget, tehes seda läbi erootika ja sotsiaalse nihestatuse prisma.

Asako Yuzuki. Või. Jaapani keelest tõlkinud Maret Nukke. Tallinn: Tänapäev, 2025, 488 lk

Manako Kaji on süüdi mõistetud mitme üksildase ärimehetapmises, kelle ta väidetavalt oma maitstva koduse toiduga võrgutas. Tõsielulistest sündmusest inspireeritud Jaapani kultusromaan.

Satoshi Yagisawa. Head ajad Morisaki raamatupoes. Jaapani keelest tõlkinud Maret Nukke. Tallinn: Tänapäev, 2025, 168 lk.

Romaani tegevus hargneb Tokyos, Jimbocho antikvariaatide piirkonnas vaikselt kõrvaltänaval asuvas Morisaki raamatupoes. See vanas puumajas asuv pood on olnud Takako perekonna pärand juba kolm põlvkonda, kuid Takako ise pole kunagi raamatuid eriti armastanud. Tema onu Satoru, kellele raamatud on pakkunud lohutust pärast abikaasa lahkumist viis aastat tagasi, on pühendanud kogu oma elu sellele poele... Satoshi Yagisawa romaan viib sind teekonnale, kus avastad, kuidas vanad raamatud võivad pakkuda uut algust ja kuidas perekondlikud sidemed võivad tugevneda ootamatutes olukordades.

Kentarō Utsugi. Raamatupoe kassi üheksa elu. Jaapani keelest tõlkinud Maret Nukke. Tallinn: Tänapäev, 2026, 192 lk.

Must kass Kuro on elanud juba kaheksa elu ning jõudnud lihtsale järeldusele: inimesed toovad kaasa vaid valu ja pettumusi. Oma üheksanda, viimase elu tahab ta elada üksi.

Kuid siis satub ta kummalise vanaraamatupoe juurde, mis seisab vaikel tänaval nagu mälestus möödunud ajast. Seal elab salapärane naine, kes on kodu pakkunud juba neljale kassile – ja nood pole sugugi tavalised hulkurid. Kõigil neil on seljataga mitu elu ja kõik nad on kuulunud tuntud kirjanikele.

Naomi Ishiguro. Sajubarju orvud. Inglise keelest tõlkinud Riina Jesmin. Tallinn: Rahva Raamat, 2026. 512 lk.

Jaapani folkloorist ja Studio Ghibli loomingust inspireeritud eepilise fantaasiatriiloo esimene raamat viib lugeja müütilisse saarestikku, kus draakonid ja päikesevaimud kohtuvad häkkerite ja mulliteega. Teost on iseloomustatud kui „küberpungi ja fantaasia täiuslikku kooslust“.

Henryk Sienkiewicz. Kõrbes ja ürgmetsas. Poola keelest tõlkinud Hendrik Lindepuu. Tallinn: Kirjastus Hendrik Lindepuu, 2025, 324 lk.

Poola kirjandusklassiku 1912. aastal ilmunud seiklusromaan eestindus. Romaan toimub 1880. aastate Aafrikas, peategelasteks vaprad ja nutikad teismelised. Sienkiewicz sai 1905. aastal ajalooliste romaanide eest Nobeli kirjandusauhinna.

Michael Ondaatje. Inglise patsient. Inglise keelest tõlkinud Kätlin Kaldmaa. Tallinn: Hea lugu, 2025. 224 lk.

Kanada kirjaniku tuntuima, Bookeri auhinna (1992) pärvinud romaani tegevus hargneb rööbiti 1930.–1940. aastate Egiptuses ja teise maailmasõja viimastel päevadel ühes laatsaretiks muudetud Itaalia nunnakloostri, kus on ravil Põhja-Aafrika lahingutes vigastada saanud raskete põletushaavadega mälu kaotanud briti lendur, keda kutsutakse inglise patsiendiks. Romaani järgi tehtud samanimeline film (1996) pälvis üheksa „Oskarit“.